

Predsjednik Vlade Crne Gore Duško Marković
Obraćanje na konferenciji za medije nakon objavljivanja
Kredibilne strategije Evropske komisije za Zapadni Balkan
Podgorica, 6. februar 2018.

Danas je pred Evropskim parlamentom predstavljena Kredibilna strategija za Zapadni Balkan Evropske komisije. Upravo su to prije oko sat vremena uradili visoka predstavnica [Federika] Mogerini i komesar [Johanes] Han.

Ovaj dokument je značajan jer prvi put, kroz definisanje vremenskog okvira, Zapadni Balkan dobija poruku da će biti integralni dio Evrope, sa perspektivom sledećeg proširenja do 2025. godine. Ovo je plan kojim se Evropska unija priprema da u bliskoj budućnosti broji više od 27 članica.

Ovo je svakako pozitivan signal u sadašnjem trenutku kada je regionu potrebna, i kada region očekuje, jasnu poruku da je evropska perspektiva za zemlje Zapadnog Balkana kredibilna i živa.

Danas smo tu poruku dobili, ona je složena kao što je i sam proces pristupanja, ali je poruka jasna: **Mi ćemo biti dio Evropske unije!**

Za Crnu Goru, kao trenutno najnapredniju zemlju sa najviše otvorenih poglavlja, ovaj dokument ima i poseban značaj, jer se naša zemlja pominje u kontekstu sljedeće članice EU, u vremenskom okviru 2025, kao kredibilnog roka u kojem možemo biti spremni za članstvo. I ukoliko ostvarimo adekvatne rezultate, i pristupanje može biti ranije.

Ono što je takođe važno jeste da dokument potvrđuje konzistentnost u stavu EU da proces ostaje u potpunosti zasnovan na individualnim zaslugama, što ostavlja prostora da države, koje se budu brže kretale, brže i stupe Uniji. **Kroz čitav dokument je to više puta ponovljeno i to je ono što pozdravljamo.**

Smatramo važnim dijelom dokumenta konkretne planove koje će EU sa svoje strane uraditi kako bi se pripremila za nove članice, kao i konkretne predloge kako da se olakša proces koordinacije, finansiranja programa i učešća zemalja Zapadnog Balkana u politikama i programima Unije.

Svakako je u ovom dokumentu dosta i ocjena koje mogu biti uzete kao glavne poruke, a koje se tiču izazova i problema u ključnim oblastima bez difereciranja u individualnom učinku po zemljama. **To po našem mišljenju nije niti treba da bude cilj i glavna poruka Strategije.**

Na nama i na partnerima u Evropskoj komisiji je da iskoristimo smjernice koje postavlja ova Strategija i da dokument i ideju koja je iza nje gledamo zaista strateški, ne pretežno birokratski, a zemlje Regiona kao skup potencijala, a ne izazova ili problema koji svakako postoje. U

Strategiji se pravilno konstatuje da su zemlje Regiona već partneri na globalnoj sceni i da je mnogo toga zajedničko u naslijeđu, istoriji i, što je najvažnije, zajedničkoj budućnosti.

Dosadašnji rezultati koje je Crna Gora ostvarila na evropskom putu su odraz sinergije snažne političke volje i društvenog konsenzusa za sprovođenjem sveobuhvatnih reformi u svim oblastima, a posebno u vladavini prava, ekonomskom razvoju i regionalnoj saradnji i procesu pomirenja.

Vlada Crne Gore je definisala svoju evropsku agendu u naredne tri godine, svjesna obaveza u pravcu finalizacije pregovora, kroz ključne strategijske dokumente, prije svega Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, ekonomskim programom reformi i trogodišnjim programom rada Vlade.

Crna Gora je i sama prepoznala sve navedene oblasti kao ključne, i u tome većinu ocjena iz ovog dokumenta ne vidimo kao suprotne onom što je predmet procesa pristupanja i pregovora. Crna Gora je na početku pregovora upravo postavila sve ovo kao prioritet, pozdravila novi pristup u oblasti vladavine prava i fokusirala se na posao. Posebno smo u vladavini prava, kroz detaljne akcione planove, definisali mjere i aktivnosti koje vode osiguranju pune nezavisnosti, nepristrasnosti i efikasnosti pravosudnog sistema, unapređenju temeljnih prava i bilansu rezultata u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala.

U tom smislu smo saglasni da je potrebno da se reforme u vladavini prava sprovedu u ranim fazama pregovora, ali smatramo da je važno da Evropska komisija u ekspertskom, tehničkom i finansijskom smislu, nastavi da podržava reforme u svim ostalim poglavljima i ubrza proces njihovog privremenog zatvaranja. To je posebno važno, imajući u vidu da je **Crna Gora u mnogim oblastima dostigla evropske standarde i da već funkcioniše kao država članica.**

Ipak, iako je kvalitet reformi važniji od brzine procesa pristupanja, ne treba zanemariti dužinu trajanja samog procesa, posebno zbog percepcije u domaćoj i javnosti zemalja članica da dužina procesa utiče na zamor od proširenja, daljih reformi i povjerenja u EU projekt, kako kod građana, tako i političkih elita.

Zato ovu Strategiju doživljavamo kao podsticaj da nastavimo s naporima i dobrim rezultatima u sprovođenju vitalnih reformi, kako bismo zaokružili svoju političku, ekonomsku i socijalnu transformaciju. **Mi smo sigurni da ćemo biti spremni u ovom roku i prije njegove gornje granice, mi znamo šta je moguće sa naše strane, jer imamo volju i kapacitete. To je naš prioritet.**

Kao što smo i zbog sebe pažljivo analizirali sadržinu strategije, to smo uradili i u kontekstu susjeda. Snažno ćemo nastaviti da se zalažemo za što skoriju evropsku budućnost svih naših susjeda i slažemo se da ova godina i ovaj pristup Komisije treba da bude istorijska prilika za region i da će mnogo toga zavisiti kako od nas u regionu tako i od samih članica i institucija EU.